

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

III. Quod Monarchia Aristocratiae & Dimocratiae admixta vtilior sit in hac vita, quàm simplex Monarchia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

administrent, quò maior ad se, cum magistratu ipsi fungentur, gloria redundet: At verò Monarcha, quia non habet cui inuideat, aut cum quo de gubernatione contendat, faciliùs omnia moderatur.

Postremò, quemadmodum in amplis familiis, vbi multis seruis idem ministerium assignatur, negligèter negotia procurantur, quòd vnus alij prouinciam communem relinquat: Sic etiam vbi multi sunt Principes Reipublicæ, vnus alium respicit, & dum vnusquisque in Collegas onus reiicit, nemo satis diligentem curam adhibet ciuitati. Rex autem qui scit à se vno pendere omnia, cogitur nihil negligere. Atque hactenus quidem demonstratum est, Monarchiam simplicem, simplici Aristocratia, longè præstare. Nunc ad secundam propositionem comprobendam accedemus.

CAPVT III.

Quòd Monarchia Aristocratia & Dimocrazia admixta utilior sit in hac vita, quàm simplex Monarchia.

LTERA igitur propositio talis erat, Regimen temperatum ex omnibus tribus formis, propter naturæ humanæ corruptionem, utilius est quàm simplex Monarchia. quæ sanè gubernatio id requirit, vt sit quidem in Repub. summus aliquis Princeps, qui & omnibus imperet, & nulli subiiciatur: Præsides tamen prouinciarum vel ciuitatum, non sint Regis vicarij, siue annui iudices, sed veri Principes, qui & imperio summi Principis obediant, & interim prouinciam vel ciuitatem suam, non tanquam alienam, sed vt propriam moderentur. Ita locum haberet in Repub. tam regia quædam Monarchia, quàm etiam principum optimatum Aristocratia.

Quod si his adderetur, vt neque summus ille Rex, neque Principes minores hæreditaria successione dignitates illas acquirerent, sed ex vniuerso populo optimi quique ad eas eueherentur: iam esset etiam suus quidem locus Dimocratia in Republica attributus. Hanc esse optimam & in hac mortalivita maximè expetendam formam regiminis, duobus argumentis comprobamus.

PRIMUM enim haberet eiusmodi gubernatio ea omnia bona, quæ supra demonstrauimus inesse in Monarchia; & esset præterea in hac vita gratior & utilior. Ac bona quidem Monarchiæ in hac nostra gubernatione inesse, planum est: cum hæc gubernatio Monarchiam quandam verè ac propriè comprehendat: futuram autem in omnibus gratiorem, ex eo perspicui potest, quòd omnes illud genus regiminis magis amant, cuius participes esse possunt: quale sine dubio est hoc nostrum, cum virtuti, non generi deferatur.

De utilitate verò nihil est quod dicamus, cum certum sit, non posse vnum aliquem hominem per se prouincias, & ciuitates singulas regere, & velit nolit cogatur earum procuracionem vel administris vicariis suis, vel propriis earum Principibus demandare: & rursus æquè sit certum multò diligentius ac fidelius Principes res suas, quàm alienas Vicarios procuraturos.

Accedit ALTERVM argumentum ex auctoritate diuina. Deus enim eiusmodi regimen, quale paulò antè descripsimus, in Ecclesia sua tam veteris quàm noui Testamenti instituit. Ac de veteri quidem Testamento facillè probari potest: habuit enim populus Hebræorum semper vnū siue Ducem, siue Iudicem, siue Regem, qui toti multitudini imperaret, quod pertinet ad Monarchiã; habuit præterea multos Principes minores, de quibus ita legimus Exod. 18. *Electis viris strenuis de cuncto Israël, constituit eos Principes populi, tribunos, & centuriones, & quinquagenarios, & Decanos, qui iudicabant plebem omni tempore.* id autem ad Aristocratiam pertinet. Deniq; ex omni plebe, non ex vna aliqua tribu Principes assumebantur, vt ex eodè loco Exod. 18. & etiam Deut. 1. aperte colligitur, quod aliquo modo Dimocratia est.

De Ecclesia Testamenti noui idem postea probandum erit, esse in ea videlicet summi Pontificis Monarchiam; atque Episcoporum (qui veri Principes & Pastores, nõ Vicarij Pontificis maximi sunt) Aristocratiam; ac demum suum quendam in ea locum habere Dimocratiam, cum nemo sit ex omni Christiana multitudine, qui ad Episcopatum vocari non possit: si tamen dignus eo munere iudicetur.

